

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.05.2003, sp. zn. 25 Cdo 511/2003, ECLI:CZ:NS:2003:25.CDO.511.2003.1

Číslo: 14/2004

Právní věta: Domáhá-li se účastník povolení obnovy řízení proti rozhodnutí vydanému před 1. lednem 2001, postupuje soud podle občanského soudního řádu ve znění účinném před tímto datem (bod 16. hlava první, část dvanáctá, zákona č. 30/2000 Sb.); soud vychází i z ustanovení § 43 o. s. ř. ve znění účinném před 1. lednem 2001.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.05.2003

Spisová značka: 25 Cdo 511/2003

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení před soudem

Předpisy: § 228 odst. 2 písm. b) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 241a odst. 2 písm. b) předpisu č. 30/2000Sb.
§ 241a odst. 2 písm. b) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 43 odst. 2 písm. b) předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobkyně se podáním ze dne 13. 3. 2002, doručeným soudu prvního stupně dne 13. 3. 2002, domáhala „obnovy řízení o náhradu škody“, které bylo vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 4, jenž rozhodl rozsudkem dne 14. 12. 2000; tento rozsudek byl potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze dne 23. 11. 2001. Žalobu odůvodnila zejména tím, že „na předmětném pozemku došlo k dalšímu poškození omezením jejích vlastnických práv tím, že na něm vznikla stavební skládka, takže není možné vysázet nové stromy“. Dále uvedla, že „vedle původního požadavku na náhradu škody za poražené ovocné stromy a ušlou úrodu ovoce, jí vzniká jiná škoda. a to znemožněním užívat vlastnická práva k pozemku 205/141“, a dále, že „má právo na kompenzaci za obci darovaný chodník“.

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 25. 3. 2002 byla žalobkyně ve smyslu ustanovení § 43 odst. 1 o. s. ř. vyzvána, aby „ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení tohoto usnesení své podání ze dne 13. 3. 2002, pokud má jít o žalobu na obnovu řízení, opravila a doplnila o náležitosti vyplývající z ustanovení § 232 o. s. ř. a o obecné náležitosti žaloby, tj. přesné označení účastníků, jména, adresy, IČO atd., dále o jasné uvedení rozsahu, v jakém je napadáno původní soudní rozhodnutí, důvod, pro který je žádána obnova řízení, vylíčení skutečností, z nichž je možno zjistit včasnost podání žaloby,

označení potřebných důkazů a hlavně uvedení, čeho se žalobou na obnovu řízení domáhá, s tím, že zákonná lhůta je 3 měsíce“. Současně byla poučena o tom, že nebude-li této výzvě včas vyhověno, lze podání odmítnout podle § 43 odst. 2 o. s. ř.

Poté, co žalobkyně na výzvu soudu reagovala podáním ze dne 8. 4. 2002, v němž kromě podrobněji rozvedených skutkových okolností týkajících se původního řízení uvedla, že nadále požaduje zaplacení částky 24 000 Kč nebo uvedení pozemku do původního stavu, „což by bylo odvezení skládky, urovnání povrchu a výsadba přiměřeného množství ovocných stromů,“ O b v o d n í s o u d pro Prahu 4 usnesením ze dne 18. 4. 2002 podání žalobkyně ze dne 13. 3. 2002 ve znění dodatku ze dne 8. 4. 2002, podle § 43 odst. 2, věta druhá, o. s. ř. odmítl. Svě rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobkyně výzvě obsažené v usnesení ze dne 25. 5. 2002 nevyhověla a její podání, jímž se domáhá povolení obnovy řízení, je nadále „nevyhovující“. Z podání ze dne 8. 4. 2002 je „spíše zřejmé, že má i další nároky, které zde uplatňuje nově a které musí samostatnou žalobou uplatnit. Jde zejména o okolnosti ohledně zaplacení dalších finančních částek nebo uvedení pozemku do původního stavu, takže z toho opět není patrné, čeho se v rámci obnovy řízení domáhá a co je již samostatná nová žaloba.“

K odvolání žalobkyně M ě s t s k ý s o u d v Praze usnesením ze dne 28. 5. 2002 usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že podání žalobkyně vykazuje vady, k jejichž odstranění nedošlo ani v průběhu odvolacího řízení a které neumožňují, aby o něm bylo jednáno a rozhodováno. Podání žalobkyně je neprojednatelné, neboť „postrádá relevantní údaje k věci, zejména k důvodům obnovy ve smyslu § 228 o. s. ř., a konečný návrh žalobkyně, v němž uplatňuje konkrétní nároky, nemá žádný vztah k případné obnově řízení ve věci Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 307/97“. Podle názoru městského soudu tudíž soud prvního stupně nepochybil, když podání žalobkyně „z důvodu § 43 odst. 2 o. s. ř. odmítl“.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, v němž namítá, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Existenci této vady spatřuje v tom, že jí soudy obou stupňů neposkytly poučení o jejich procesních právech, jak to má na mysli ustanovení § 5 o. s. ř., v důsledku čehož bylo její podání odmítnuto, i když šlo o vady pouze formální. Dovolatelka má za to, že za řádné poučení nelze považovat usnesení soudu prvního stupně ze dne 25. 3. 2002, kterým byla vyzvána k odstranění vad podání, neboť „jako právní laik nemohla bez řádného a obsáhlého poučení sama vady odstranit“. Původní žalobu o náhradu škody, která byla pravomocným rozsudkem zamítnuta, podávala proti Ing. M. P. jako spolumajiteli pozemku p. č. 205/32 v kat. území M., neboť vycházela z toho, že žalovaný je jednatelem obchodní společnosti P., s. r. o. Ačkoli tento její omyl musel být soudu zřejmý, nadále jako žalovaného označoval obchodní společnost P., s. r. o. Vytýkané vady podání však žalobkyně mohla odstranit při jednání u odvolacího soudu, pokud by byla respektována zásada ústnosti. Navrhla, aby usnesení odvolacího soudu bylo zrušeno a aby mu věc byla vrácena k dalšímu řízení.

Vzhledem k tomu, že soudy obou stupňů v řízení postupovaly podle občanského soudního řádu ve znění po novele provedené zákonem č. 30/2000 Sb., ve znění dalších předpisů, projednal Nejvyšší soud jako soud dovolací dovolání žalobkyně podle tohoto právního předpisu (srov. část dvanáctou, hlavu první, bod 17., zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. a že jde o usnesení, proti kterému je podle ustanovení § 239 odst. 3 o. s. ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadené usnesení ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř. bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.) a dospěl k závěru, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k

dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Podle části dvanácté, hlavy první, bodu 16., zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, návrhy na obnovu řízení proti rozhodnutím vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 1. 2001).

Protože z podání žalobkyně, jímž se domáhá obnovy řízení, vyplývá, že v původním řízení o náhradu škody byl rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 vydán dne 14. 12. 2000, tedy před účinností zákona č. 30/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bylo třeba v řízení postupovat podle dosavadních právních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném před 1. 1. 2001).

Jestliže odvolací soud v řízení (v němž se žalobkyně domáhá obnovy řízení) postupoval podle občanského soudního řádu ve znění po novele provedené zákonem č. 30/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pak je zřejmé, že na danou věc aplikoval nesprávný procesní předpis; jeho rozhodnutí tudíž spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.). Nejvyšší soud proto napadené usnesení odvolacího soudu zrušil (§ 243b odst. 2, věta za středníkem, o. s. ř.). Protože důvody, pro které bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí i na usnesení soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil obvodnímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta druhá, o. s. ř.).